

DE TRANEN VAN ONZE-LIEVE-VROUW

DE HEILIGE MAAGD MET DE WERELDBOL in de kapel van de Wonderdadige Medaille in Parijs (*rue du Bac*) wordt elke dag door naar schatting vijf- tot zesduizend personen vereerd. Onze-Lieve-Vrouw is voorgesteld zoals zij op zaterdag 27 november 1830 op deze plek verscheen aan de jonge novice Catherine Labouré.

« Het was zaterdag vóór de eerste zondag van de Advent », aldus de heilige kloosterzuster, « 's avonds om halfzes. Terwijl het heel stil was – men had juist het punt van de meditatie voorgelezen – leek het me dat ik iets hoorde aan de kant van de tribune. Ik keek die kant uit en zag de Heilige Maagd. Zij stond daar, ze had een witzijden kleed aan en haar voeten steunden op een bol waarvan ik maar de helft zag; in haar handen, die ze opgeheven hield ter hoogte van haar borst, hield zij een wereldbol, zonder dat het haar moeite leek te kosten. » De wereldbol was van goud, met een klein gouden kruis erboven op. Op het ogenblik dat Catherine Labouré vol bewondering naar Onze-Lieve-Vrouw opkeek, richtte de H. Maagd haar blik op de novice en hoorde deze een innerlijke stem die tot haar zei :

« DE BOL DIE JE ZIET STELT DE HELE WERELD VOOR, EN MEER BEPAALD FRANKRIJK EN ELKE PERSOON IN HET BIJZONDER. »

En verder : « DIT IS HET SYMBOOL VAN DE GENADEN DIE IK UITSTORT OVER DE PERSONEN DIE ZE AAN MIJ VRAGEN. »

De ogen van de H. Maagd, verhaalt Catherine, waren tijdens de verschijning nu eens naar de Hemel gericht en dan weer neergeslagen naar de aarde : « Wanneer Zij bad, was haar aanblik zo schoon, zó schoon dat het niet te beschrijven is. » Maria die de goddelijke Barmhartigheid afsmeekt : dat was wat de ziel van de H. Catherine Labouré het meest verrukte. « De trekken van Onze-Lieve-Vrouw getuigden van een grote ernst vermengd met droefenis,

die echter verdween wanneer het gelaat helemaal opklaarde door de stralen van de liefde, vooral op het moment waarop Ze bad. »

« Een grote ernst vermengd met droefenis... » **Het is een dodelijke droefenis die zich in het openbaar gemanifesteerd heeft in Saigon op zaterdag 29 oktober 2005, de laatste zaterdag van de maand van de Rozenkrans.**

Op het plein vóór de Rooms-katholieke kathedraal van Saigon staat een monumentale kopie van de H. MAAGD MET DE WERELDBOL. In de nacht van 29 op 30 oktober 2005 waren duizenden Viëtnamezen uit heel het land er getuige van dat er tranen liepen over de rechterwang van Onze-Lieve-Vrouw.

Op het plein vóór de kathedraal van Saigon, de vroegere hoofdstad van Zuid-Viëtnam die na de communistische verovering herdoopt werd in Hô-Chi-Minhstad, bevindt zich een monumentale kopie van de H. Maagd met de Wereldbol, uitgevoerd in wit marmer uit Italië. Op zaterdag 29 oktober jl. liep over de rechterwang van Onze-Lieve-Vrouw een spoor van tranen...

In *ÉGLISES D'ASIE*, het informatietijdschrift van de *Missions étrangères* in Parijs, kan men het volgende lezen :

« Het lijkt er op dat al op zaterdagavond 29 oktober een eerste groep mensen aangetrokken was door het ongewone uitzicht dat het gelaat van het standbeeld van de H. Maagd had. 's Anderendaags, zondag, had het nieuws over de tranen van Onze-Lieve-Vrouw zich al

als een lopend vuurtje verspreid. Uit verschillende naburige provincies waren verschillende duizenden bedevaarders, sommigen uit nieuwsgierigheid, velen uit godsvrucht, samengestroomd aan de voet van het standbeeld, in die mate dat de politie al snel verplicht was om het autoverkeer in de lanen en straten die uitkomen op het plein stil te leggen » (*Églises d'Asie* nr. 429, 16 november 2005).

Een getuige meldt dat hij in de nacht van 4 op 5 november, rond twee uur, een groep mensen met waterpompen zag proberen om het standbeeld proper te maken, maar zonder resultaat.

De aartsbisschop van Saigon, kardinaal Jean-Baptiste Pham Minh Mân, kondigde aan dat hij een onderzoekscommissie opricht die de getuigenissen moet verzamelen en bestuderen.

Eén van de getuigenissen is b.v. dat van volgende atheïst, onder de titel *« Mijn eerste mystieke ervaring »*. De man geeft toe dat hij *« erg onder de indruk »* was toen hij *« het beeld zag wenen »*. Toch heeft hij niet de stap naar het geloof gezet: *« Maar ik ben slechter dan Sint-Thomas die alleen gelooft wat hij ziet... Want zelfs al zie ik, toch geloof ik niet. »* Zonder het wellicht te beseffen is hij daarmee een perfecte getuige van de onbetwifelbare waarachtigheid van het gebeuren: *« Ik schoof wat meer naar voren en inderdaad, er liep water over de wangen van het beeld. »*

De communistische dictatuur, die alles wat met de godsdienst te maken heeft systematisch probeert te versmachten, is uiteraard niet opgetogen met het hele gebeuren. Het officiële dagblad van de Partij, *« Nhân Dân »*, beperkte zich op 31 oktober tot de laconieke opmerking dat het om *« puur opzet »* ging.

Waarom heeft de H. Maagd met de Wereldbol zich gemanifesteerd in Zuid-Azië en niet in Parijs? Omdat zij in Frankrijk slechts reacties van ongeloof en goddeloosheid zou opgeroepen hebben. In Viëtnam ligt dat helemaal anders.

De katholieke gemeenschap in Viëtnam is de tweede grootste van Azië, na de Filippijnen (over China zijn de cijfers niet eenduidig). Ongeveer zes miljoen Viëtnamezen belijden de Rooms-katholieke godsdienst. Op de Synode die in oktober in Rome doorging, getuigde Mgr. Pierre Trân Dinh Tu, bisschop van Phú Cuong, dat de deelname aan de H. Mis in Viëtnam's zondags ongeveer 80 % bedraagt en in de week 15 %. Met Kerstmis en Pasen lopen deze getallen op tot 95 %. In de loop van het voorbije jaar van de Eucharistie organiseerde de Bisschoppenconferentie een Eucharistisch Congres in het nationaal Maria-centrum van Lavang waaraan 500.000 personen deelnamen:

« De eucharistische cultus in Viëtnam heeft positieve vruchten geplukt: het niveau van het godsdienstig leven is erdoor gestegen, de gemeenschapsactiviteiten hebben een grotere bezieling gekregen, de broederlijke communio is veel vanzelfsprekender geworden en de wederzijdse hulp van families onder elkaar is frequenter en normaler geworden. »

En wat heeft Onze-Lieve-Vrouw gezegd tot deze vurige Viëtnamese katholieken die met tienduizenden *gezien* hebben dat er tranen over haar maagdelijke wang liepen? Het is een geheim, op 13 juli 1917 toevertrouwd aan de drie zienertjes van Fatima, Lucia, Francisco en Jacinta, die vandaag in de Hemel verenigd zijn. Dit Geheim werd door abbé de Nantes daags na de publicatie van het derde deel ervan (26 juni 2000) als volgt onder woorden gebracht, in de vorm van een *KLAAGLIED VAN LIEFDE EN MEDEDOGEN*:

« Mijn kinderen, toen onze goede God mij uitdacht en mij riep om voor eeuwig in de schoot van zijn Glorie te zetelen, wou Hij mij in zijn oneindige goedheid het werk van zijn Barmhartigheid toevertrouwen, in zijn H. Geest, terwijl Hij voor zichzelf het werk van zijn Rechtvaardigheid behield. Zo kan ik nog voor jullie allen tussenbeide komen, aan de rechterhand van Jezus, mijn oneindig beminde Zoon, onze Heer en Verlosser voor altijd.

« Het is aldus dat ik van bij het begin van Hem verkregen heb, door zijn genade die voortvloeit uit het Heilig Hart van deze liefhebbende Zoon, jullie de afgrond van de hel te tonen, doorheen het glazen scherm dat er ons van scheidt. Waar-om? Opdat jullie er voor- goed door geterroriseerd zouden zijn, opdat ieder van jullie zou beven voor zijn geliefden én voor zichzelf en zijn eigen vlees, opdat ieder persoonlijk zou bidden en zichzelf in naastenliefde zou opofferen voor zoveel arme zielen die al ontkomen zijn aan de verdoemde weg naar de hel, vanwaar geen enkele ziel kan terugkeren naar het licht van onze goede God.

« Ik ben uit de Hemel gekomen om jullie in zijn Naam te vragen om voor deze arme zondaars te bidden en om troost te schenken aan mijn Onbevleed Hart dat bedroefd is door de aanblik van zoveel van mijn kinderen die op weg zijn naar de hel. »

Onze-Lieve-Vrouw is bedroefd. Zij weent... Hoe zouden wij kunnen twijfelen aan de waarachtigheid van de tranen van onze hemelse Moeder als wij denken aan onze goddeloze, heidense wereld die in volkomen onverschilligheid zijn ondergang tegemoet snelt?

Aan de andere kant van de aardbol, in de stad Sacramento (Californië), weent een standbeeld van Maria tranen van bloed. Het beeld bevindt zich vóór de Viëtnamese katholieke kerk van de Martelaren aan *Jackson Road*. Op 9 november 2005 merkten parochianen op dat vanuit het linkeroog van de H. Maagd een roodkleurig spoor over het gelaat naar de kin toe liep. De pastoor dacht eerst dat het om verf of roest ging en veegde het spoor weg, maar een week later was het er terug. Honderden mensen, nieuwsgierigen maar toch vooral gelovigen, verzamelden zich daarop aan de voet van het beeld, met kaarsen en bloemen. De Kerk is uiteraard, zoals altijd als het om veronderstelde verschijningen gaat, behoedzaam en voorzichtig. Er wordt een onderzoek aangekondigd.

Wat zeggen de tranen van onze hemelse Moeder?

« Zouden ook jullie mij niet willen helpen om al deze arme zondaars bij te staan die door hun zonden als blinden op weg zijn naar zo'n verschrikkelijk einde? »

Hier denken wij spontaan aan onze geestelijke vader, abbé de Nantes, die van op zijn ziekbed dag en nacht zijn blik gericht houdt op het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima dat wij aan zijn voeteneinde geplaatst hebben. Het lijkt wel alsof hij met Haar onafgebroken in gesprek is.

« Weet dat mijn drie geliefde herderskinderen, die ik in vertrouwen nam over mijn verdriet, en dankzij hen ook grote menigten van jullie broeders antwoord gaven aan mijn oproep en zich daardoor konden redden van elk kwaad, van elke zonde in deze wereld en van de hel in de andere wereld. Zo hebben zij de vrede op aarde verkregen en het geluk van de Hemel.

« Maar anderen hebben zich van mij afgewend en hielden niet op met God te beledigen. Daarvoor werden zij gestraft met oorlog, hongersnood en vervolgingen.

« Om aan de volkeren moed te geven in deze strijd tegen de hel, heb ik hen gewaarschuwd voor wat zij weldra zouden moeten lijden voor de liefde van onze God die zo goed is, zo oneindig goed! En ik maakte het grote verlangen van zijn

Hart bekend : dat jullie zich zouden toewijden aan de eeuwige liefde door de godsvrucht tot het Heilig Hart van mijn beminde Jezus en tot mijn Onbevlekt Hart, overeenkomstig de wens van onze goede hemelse Vader. »

In het bijzonder door de praktijk van de eerste zaterdagen van de maand en door de toewijding van Rusland.

« Als teken van de inwilliging van de wens van onze goede God zou Rusland, op dat ogenblik nog volledig in de klauwen van de duivel, een wonderbaar schouwspel ten beste geven : een plotse en schitterende bekering tot zijn aloud orthodox katholiek geloof.

« Ik ben teruggekomen om mijn kinderen hieraan te herinneren, in Pontevedra, in Tuy... in 1925, in 1929.

« Maar helaas, de smart doorboort als een zwaard mijn Onbevlekt Hart, een wonde die wreder is dan toen ik aan de voet van het Kruis stond.

« Ik voorvoelde het : het uur van het mysterie van ongerechtigheid, door mijn Zoon aangekondigd, was aangebroken. Ook de uitverkorenen zelf zouden er niet aan ontsnappen...

« Niemand, de bozen niet en de goeden evenmin, nam mijn boodschap ter harte. De naoorlogse generatie toonde zich ondankbaar en hatelijk, zodat de arm van mijn Zoon zich wapende tegen mij die Hem een voorstel van louter liefde deed : al mijn tranen zouden betalen voor alle beledigingen en alle trouweloosheid, voor alle gruwel en alle misdaden die Hij zou moeten ondergaan voor de vergiffenis van de zondaars. Het is deze liefdesruil die ik op 13 juli 1917 liet zien aan de drie kinderen van mijn Hart, die er zich ogenblikkelijk en vol vuur wilden bij aansluiten door hun devotie en hun offertes.

Het Franse tijdschrift « Valeurs actuelles » maakte melding van de gebeurtenis en wijdde er de “foto van de week” aan, waarop duidelijk te zien is met hoeveel geloof en devotie de Viëtnamezen reageren op de tranen van de H. Maagd (foto M. C.).

« Maar de Engel die de toegang tot mijn woning bewaakt, lijkt met zijn zwaard van vuur op de wereld in te hakken, om hem tot as te doen vergaan. En God weet dat hij daarin zou geslaagd zijn, als de beginnende brand niet als bij mirakel in de kiem zou gesmoord zijn door de schittering en het fonkelende licht van de stralen uit mijn rechterhand.

« In Fatima hadden in die jaren wonderbare gebeurtenissen plaats, terwijl mijn drie zo geliefde kinderen de Kerk zelf en de hele wereld opriepen tot boetedoening. »

Maar sindsdien zijn de « dwalingen van Rusland » doorgedrongen tot binnen de Kerk, door toedoen van een Concilie dat geweigerd heeft ze te veroordelen en door toedoen van drie Pausen – Joannes XXIII, Paulus VI en Joannes-Paulus II – die de voorkeur gaven aan de cultus van de Mens boven de instelling van de devotie tot het Onbevlekt Hart van Maria...

De Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Saigon, opgericht in de tijd van Frans Indochina. Een eerste beeld van de H. Maagd, uit 1945, werd ter gelegenheid van het nationaal Maria-congres dat in 1959 in Viëtnam doorging vervangen door een groot marmeren standbeeld van Onze-Lieve-Vrouw met de Wereldbol. Op de sokkel is een tinnen plaat bevestigd met het opschrift : « Regina Pacis, ora pro nobis ! » Een klein zilveren kistje dat in de sokkel verborgen is, onder de voeten van Maria, bevat gebeden voor Viëtnam en voor de vrede in de wereld.

« Als je kijkt naar wat er de laatste twaalf maanden in de wereld gebeurt », aldus een zekere Peter Dinh die vlakbij de Viëtnamese kerk in Sacramento werkt, « dan vertelt dit gebeuren je iets. Ik denk dat het om een voorteken gaat » (aangehaald op de website van « mariandevotion », 24 november 2005).

De tranen van Onze-Lieve-Vrouw, van Sacramento tot Saigon, kondigen verschrikkelijke gebeurtenissen aan :

« Met mijn tranen, vermengd met de tranen en het bloed van iedereen die mijn Onbevlekt Hart toegewijd is, zal ik Barmhartigheid bepleiten voor de zielen die naderen tot God : het bloed van de martelaren is het zaad voor christenen.

« Mijn Onbevlekt Hart zal triomferen, zoals mijn Zoon het wil. Aan de wereld die terug zal gekeerd zijn tot zijn God zal een tijd van vrede geschonken worden, en grote massa's bedevaarders zullen optrekken naar Jeruzalem, naar het Drievuldigheidsklooster van Sint-Sergius, naar Rome en naar Fatima ! »

naar broeder Bruno van Jezus

EERHERSTEL VOOR DE RUSSISCHE CONTRAREVOLUTIE

Generaal Anton Ivanovitsj Denikin (1872-1947), één van de legeraanvoerders van de contrarevolutionairen in de strijd tegen de bolsjevieken kort na de Oktoberrevolutie, werd op 3 oktober jl. met militaire eer herbegraven in het Donskoj-klooster in Moskou. Met deze ceremonie lijkt president Poetin aan te sturen op nationale verzoening.

IN het najaar van 1917 beseft de Duitse militaire staf dat de oorlog op twee fronten – in het westen tegen Groot-Brittannië, Frankrijk en de Verenigde Staten, in het oosten tegen Rusland – de krachten van Duitsland te boven gaat: het land dreigt de Eerste Wereldoorlog te verliezen. Maar Rusland is sterk verzwakt, en die zwakte zal door de Duitsers op cynische wijze uitgebuit worden...

In Rusland, dat zware militaire verliezen moet incasseren, heerst een revolutionair klimaat. De onlusten in Petrograd, in maart 1917, hebben de zwakke tsaar Nicolaas II doen besluiten om af te treden.

*« Er wordt een Voorlopige Regering gevormd, samengesteld uit liberalen en socialistten, die weldra geleid wordt door de fameuze Kerenskij. Deze regering zal het slechts acht maanden uithouden. Het is op dat ogenblik dat **Lenin** dwars door Duitsland rijdt in een verzegelde treinwagon. Het oorlogvoerende Duitsland verwacht van deze agitator dat hij het Russische leger zal doen ineensorten, en het zal in die hoop niet ontgoocheld worden. Op korte termijn. Maar op langere termijn zal Duitsland deze fout tegen het algemeen Europees belang duur betalen »* (abbé Georges de Nantes, CRC nr. 105, mei 1976, p. 4).

De strategie van de Duitse militaire staf is dus duidelijk: Lenin is hun "handlanger" die de macht in Petrograd moet grijpen en een afzonderlijke vrede met Duitsland moet tekenen. Dan kunnen de troepen van de Kaiser aan het oostfront weggehaald worden om ingezet te worden aan het westelijk front en daar de eindoverwinning af te dwingen.

« Lenin installeert de eerste Revolutionaire Dictatuur op 25 oktober 1917 [de Oktoberrevolutie]. Hij kan de macht slechts behouden door aan het leger een snelle vrede te beloven, die op 9 november ondertekend wordt in Brest-Litovsk, en door een landbouwhervorming af te kondigen die het land aan de boeren geeft. Maar deze maatregelen zijn louter tactisch van aard. Zij schenken de bolsjevieken een jaar respijt, het verschrikkelijke jaar

1918, dat ze zullen gebruiken om geheel de oude heersende klasse te liquideren » (G. de Nantes, *ibid.*).

Terwijl tsaar Nicolaas II en zijn familie opgesloten zitten in het Ipatijev-huis in Jekaterinburg, dat ze niet meer levend zullen verlaten, geven een aantal Russische generaals in het voorjaar van 1918 het sein tot de Contrarevolutie. Het gaat om officieren met een indrukwekkende staat van

dienst in het keizerlijk leger: **Kornilov, Aleksejev, Denikin, Miller, Vrangél, Kolt-sjak**. Van bij het begin kunnen de « Witten » rekenen op sympathie in grote lagen van de bevolking. De bolsjevistische staatsgreep van Lenin en zijn trawanten heeft immers geleid tot een onoverzichtelijke chaos en anarchie op alle vlakken, en het nieuwe regime zit veel minder stevig in het zadel dan men in het buitenland gelooft. De Russen stellen ook met toeneemend afgrijzen vast dat de sovjets de oorlog verklaard hebben aan de orthodoxe Kerk:

« Op 20 januari 1918 kondigt een decreet de scheiding van Kerk en Staat af, de verbeurdverklaring van alle kerkelijke goederen en de intrekking van haar juridische rechten. In de praktijk wordt de Kerk buiten de wet geplaatst. De vervolgin-

gen, die al begonnen waren in oktober, gaan onophoudelijk verder en zijn, als de kans zich voordoet, bijzonder brutaal. Godsdienstige vervolging: eerst en vooral en vóór alles, want de godsdienst is de meest gehate en meest verfoeide vijand » (broeder Michel van de H. Drievuldigheid, *Toute la vérité sur Fatima*, dl. 2, p. 283).

Anti-Russische Revolutie en Russische Contrarevolutie: dát is de historische waarheid.

Maar Lenin reageert krachtdadig op de totstandkoming van het Witte Leger. Op 12 maart laat hij Lev **Trotskij** benoemen tot Volkscommissaris van Oorlog en hoofd van de Militaire Raad, met een duidelijke opdracht: de vorming van het Rode Leger.

Trotskij stampet dit Rode Leger op korte tijd uit de grond. De kaders recruteert hij uit het voormalige tsaristische officierenkorps, de grote massa van de

Generaal Denikin, « een groot Russisch patriot ».

soldaten via de dienstplicht. De desertie onder de militairen bekampt hij genadeloos : « *Men kan geen leger op poten zetten zonder repressie* », schrijft hij later. « *Men kan grote mensenmassa's niet de dood insturen als het opperbevel niet kan terugvallen op de doodstraf. De soldaten kunnen kiezen : een mogelijke dood in de frontlinie of een zekere dood in de achterhoede.* »

Bij de eerste confrontaties blijkt het Rode Leger door zijn gebrek aan discipline en ondanks zijn getalsterkte niet opgewassen te zijn tegen de Witten, die snel veld winnen. Denikin leidt het zuidelijk front en boekt successen ten noorden van de Kaukasus en aan de Don. Miller commandeert de noordelijke troepen die zich geconcentreerd hebben rond Archangelsk. En in West-Siberië is het admiraal Koltsjak die een offensief lanceert in de richting van de Oeral.

De Geallieerden – Groot-Brittannië, Frankrijk, de Verenigde Staten – twifelen of ze de Witte Legers moeten steunen tegen de bolsjevieken. Zijn de contrarevolutionairen immers geen aanhangers van de tsaar, van de autocratie? ***Door de ideologische vooroordelen van Lloyd George, Clemenceau en Wilson gaat in de zomer van 1918 een unieke kans verloren om het sovjetregime uit te schakelen vóór het zich stevig kan organiseren.*** De afkeer van de westerse leiders – liberalen en vrijmetselaars – voor een christelijke monarchie van goddelijk recht maakt dat de Russische Contrarevolutie niet de steun krijgt die ze nodig heeft om te zegevieren¹.

De Duitsers zijn minder scrupuleus : zij bieden het Rode Leger massale steun, want de bolsjevieken zijn hun objectieve bondgenoten in de titanenstrijd van Wereldoorlog I. En precies op hetzelfde moment krijgt Lenin van een groep Amerikaanse bankiers 15 miljoen dollar cadeau² !

Wanneer de Geallieerden uiteindelijk toch schoorvoetend de kant van de Contrarevolutie kiezen, in de hoop dat Denikin en zijn medestanders na hun overwinning op de Roden het oostelijk front tegen Duitsland opnieuw zullen openen, is het eigenlijk al te laat. Op 18 juli is de keizerlijke familie in Jekaterinburg brutaal afgeslacht, wat voor de Witten een zware psychologische opdoffer betekent. Het Rode Leger is door Trotskij op volle sterkte gebracht en gaat op verschillende plaatsen met succes in de tegenaanval. Dan volgt in november de Wapenstilstand die een einde maakt aan de Eerste Wereldoorlog, en daarmee ook aan de belangstelling van de westerse mogendheden voor de zaak van de Witten.

Op de vredesconferentie in Versailles maken de Geallieerden de stilzwijgende afspraak dat zij de loop

van de militaire gebeurtenissen in Rusland gewoon zullen afwachten en geen enkele poging zullen ondernemen om ze te beïnvloeden.

Admiraal Koltsjak, die in november het opperbevel over alle Witte Legers heeft gekregen, steekt in de lente van 1919 de Oeral over en nadert de stad Kazan. Hij heeft zelfs al een tegenregering gevormd, maar hij wordt door de Geallieerden in de steek gelaten, in volkomen tegenspraak met de gedane beloften. Het Rode Leger drijft hem terug tot in Irkoetsk. In januari 1920 wordt Koltsjak door de bolsjevieken gevangen genomen en kort daarop gefusilleerd.

In het noorden kan generaal Miller lange tijd rekenen op Britse troepen die gelegerd zijn bij Archangelsk, maar eind september 1919 trekt de regering in Londen de laatste soldaten daar terug. Een maand later zijn de bolsjevieken heer en meester in de stad.

Generaal Denikin lanceert in mei 1919 vanuit het zuiden van de Oekraïne een laatste groot offensief met de bedoeling tot in Moskou door te dringen. Kiev valt in september, Orel (op 320 km van Moskou) begin oktober. Zijn poging mislukt echter bij gebrek aan westerse steun. Het Rode Leger gaat in de tegenaanval zodat Denikin zich moet terugtrekken in de richting van de Krim. Zijn troepen geraken gedemoraliseerd. In april 1920 treedt Denikin af als legerleider en geeft het commando door aan generaal baron Vranghel. Die probeert de hulp van Frankrijk en van Polen te krijgen voor een grote gezamenlijke actie, maar geen van beide landen wil meewerken. Langzaam maar zeker verdwijnen de Witten van het toneel van de geschiedenis...

In een roman die Vladimir Maximov in 1986 publiceerde over admiraal Koltsjak³ maakt hij duidelijk hoe de Geallieerden de apocalyptische gebeurtenissen in Rusland volkomen onderschatten. Op een bepaald ogenblik krijgt Koltsjak het bezoek van de Amerikaanse consul-generaal Harris, die hem een nietszeggend telegram met loze beloften overhandigt :

« *Laten we zonder omwegen over onze zaken praten, mijnheer Harris. Het is waar dat wij door ons eigen toedoen in deze situatie zijn terechtgekomen, en wij zullen dan ook de gebroken potten moeten betalen. Maar vermits de Geallieerden het besluit genomen hebben er zich mee te moeien, moeten zij begrijpen dat het niet alleen om een vriendelijke dienst gaat die zij ons bewijzen : het gaat om hun eigen verdediging, want het opzet van de bolsjevieken houdt – voor zover ik weet – niet op aan de grenzen van het oude Russische Rijk. Vroeg of laat zullen jullie oog in oog met hen komen te staan, en dan zullen jullie niet kunnen terugvallen op een bondgenoot die zo toegewijd is als het tsaristische*

(1) Typerend is het volgende argument dat de Britse premier Lloyd George op 16 januari 1919 gebruikt om de « Witten » geen hulp meer te geven : « *Uit informatie die we ontvangen hebben is gebleken dat Koltsjak leden van het oude regime rondom zich verzameld heeft, en in zijn hart eigenlijk een monarchist is* » (aangehaald in *The Times History of the War*, 1920, vol. XXI, p. 398). – (2) Zie Michel de Saint Pierre, *Le drame des Romanov. Histoire d'une dynastie*, p. 554. Het Amerikaanse kapitalisme heeft duidelijk een smerige rol gespeeld in de vestiging van de Sovjetdictatuur. – (3) « *Zagljanut'v Bezdnju* » (« Een blik in de afgrond »), in het Frans verschenen als « *L'Amiral Blanc* » (uitg. Olivier Orban, 1989). Abbé de Nantes noemde het boek « *een meesterwerk* » en wijdde er een uitvoerige bespreking aan in CRC nr. 256, aug.-sept. 1989, pp. 1-11.

Rusland. Het Rusland van de bolsjevieken daarentegen zal jullie nachtmerrie zijn ; jullie zullen er jullie voorspoed bij vergeten en alleen nog maar kunnen denken aan overleving. En tenslotte zullen jullie de dans niet kunnen ontspringen, want men kan niet eeuwig in een toestand van verdediging leven. Er zal een ogenblik komen waarop jullie zullen moeten capituleren.»

« Wij doen alles wat in onze macht ligt ! », reageerde de bezoeker, trillend van opwindning. « Hebben wij ons niet afgesloofd voor u ? »

« Zelfs als u tienmaal meer gedaan had, dan zou het nog slechts een druppel water zijn in de oceaan die Rusland vandaag overspoelt.»

« Wat wil u dan, Admiraal ? Een rechtstreekse militaire interventie ? »

« Niet alleen een interventie : de oorlog. »

« Dat is onmogelijk, Excellentie. Voor die dwaasheid wil niemand bij ons verantwoordelijk tekenen. »

« Wel, mijnheer Harris », besloot de Admiraal met een gebaar dat hen beiden naar de werkelijkheid wilde terugvoeren, « dan kan ik alleen maar afscheid van u nemen met de woorden van Hamlet : “ Het is uit medelijden dat ik u de waarheid zeg ; uw rampspoed is nog maar pas begonnen, bereid u voor op nog groter leed ” » (p. 201).

* * *

Generaal Denikin verliet Rusland in de lente van 1920, in het besef dat hij zijn vaderland wellicht nooit meer zou terugzien. Hij ging in ballingschap naar Frankrijk, waar hij verbleef tot 1946. Zijn laatste levensjaar bracht hij door in de Verenigde Staten. Hij overleed er in augustus 1947 en werd begraven op het Sint-Vladimirkerkhof in Jackson, New Jersey.

In september 2005 werd zijn lichaam opgegraven ; het bleek nog in uitzonderlijk goede staat te verkeren, indrukwekkend in het militaire uniform. Op 30 september werd het stoffelijk overschot overgevlogen naar

Parijs, voor een dienst in de orthodoxe Aleksander Nevskij-kathedraal. Daarbij waren zeer veel afstammelingen aanwezig van de voor de Revolutie gevluchte Russen, van wie er verschillenden indertijd in de Franse hoofdstad hun heil hadden gezocht. Op de receptie die nadien op de Russische ambassade volgde, zei ambassadeur Avdeev : *« Geleidelijk aan komen wij de uitroeiing door een verschrikkelijk totalitair systeem te boven. Wij herschrijven onze geschiedenis, wij herschrijven ze in de juiste zin. »*

Van Parijs ging het dan op 2 oktober naar Moskou, waar bij aankomst op het vliegveld in opdracht van president Poetin militaire eer werd bewezen aan de generaal. 's Anderendaags werd Anton Ivanovitsj Denikin, *« een groot Russisch patriot »*, plechtig herbegraven in het Donskoj-klooster in het zuiden van Moskou. Dit versterkt klooster dat gesticht werd in 1591 is alle Russen zeer dierbaar. Het is toegewijd is aan de H. Maagd van de Don – van wie een beroemde icoon in het klooster vereerd wordt – en is genoemd naar Dmitrij Donskoj, de grootvorst van Moskou die in 1380 de Mongolen een verpletterende nederlaag toebracht. Het klooster, dat onmiddellijk na de Oktoberrevolutie gesloten werd, diende van 1922 tot 1925 tot gevangenis voor patriarch Tichon, het hoofd van de Russisch-orthodoxe kerk, die de bolsjevieken een doorn in het oog was ; de patriarch, die in 1989 door de orthodoxe Kerk heilig verklaard werd als de H. Tichon van Moskou, ligt overigens in het klooster begraven.

De dienst in het Donskoj-klooster werd geleid door Aleksej II, Patriarch van Moskou en heel Rusland. Marina Denikina-Grey, de 86-jarige dochter van de generaal, was op de plechtigheid aanwezig. Zij zag zo haar levenslange inspanningen¹ beloond om de nagedachtenis van haar door de Sovjetunie verguisde vader te verdedigen en in ere te herstellen.

redactie KCR

DE VERGISSING VAN HET WESTEN

« De fatale vergissingen van het Westen in zijn houding tegenover het communisme zijn begonnen in 1918, toen de westerse regeringen blind bleken te zijn voor het dodelijk gevaar dat van de bolsjevieken uitging. In Rusland vormden alle krachten die mekaar tot dan toe bestreden hadden – van de trouwe volgelingen van de tsaristische monarchie tot de Kadetten en de rechts-socialisten – op dat ogenblik één gemeenschappelijk front tegen het communisme. Alle lagen van de bevolking toonden hun oppositie, door duizenden boerenopstanden en tientallen arbeidersrevoltes. Om het Rode Leger sa-

men te stellen moesten tienduizenden onderduikers gefusilleerd worden.

« Maar deze nationale weerstand tegen het communisme werd niet gesteund door de westerse mogendheden. In heel het Westen deden in die tijd rooskleurige fabels de ronde, en de “ progressistische ” publieke opinie begroette de installatie van het communistisch regime van ganser harte, ondanks de verschrikkelijke genocide op zijn Cambodjaans die vanaf 1921 in dertig provincies van Rusland werd doorgevoerd. Tijdens het leven van Lenin zelf werden er onder de burgerbevolking niet minder onschuldigen om-

gebracht dan onder Hitler, en toch beschouwen de westerse leerlingen, die vandaag aan Hitler de titel van grootste schurk uit de geschiedenis toekennen, Lenin als een weldoener van de mensheid.

« Vanaf het begin liepen de westerse landen elkaar voor de voeten om economische bijstand en diplomatieke steun te verlenen aan het sovjetbewind, dat zonder deze hulp niet had kunnen overleven. Europa danste terwijl zes miljoen mensen van honger stierven in Oekraïne en Koeban... »

Aleksandr Solzjenitsyn, uit een artikel verschenen in « Time » in februari 1980.

(1) Denikins dochter, die nog steeds in Frankrijk woont, was o. m. co-auteur van een standaardwerk over de Russische Contrarevolutie : Marina Grey en Jean Bourdier, *Les Armées Blanches*, Parijs, Stock, 1968.

VATICANUM II EN DE MISSIES IN HET HOGE NOORDEN VAN CANADA

« Het geloof wordt geboren uit de prediking, zoals Sint-Paulus zegt in de Romeinenbrief, en van deze prediking is het woord van Christus het instrument. Dat is de reden die aan de basis ligt van de missionering. De prediking van het Evangelie door diegene die voor deze zending gekozen is, voorbereid en gezalfd met de H. Geest van de Kerk, is het eerste en meest noodzakelijke werk van het christelijk apostolaat. In essentie gaat het om de verkondiging van het heil, dat voor alle mensen verworven is door de ene Verlosser, de Eniggeboren Zoon van God die mens geworden is.

« Vanaf het eerste woord van deze prediking openbaart zich een absoluut verschil, in de natuur en niet in de graad van volmaaktheid, tussen Christus en gelijk welke andere mens, tussen de godsdienst van Christus en gelijk welke andere mogelijke godsdienst, tussen zijn Kerk en gelijk welke andere menselijke gemeenschap. Want "in niets of niemand anders bestaat er heil". Dat is het fundament van de evangelische prediking.

« Eén van de beste tekenen van de levenskracht van de Kerk is haar missionaire geestdrift. Men kan alleen datgene echt geven wat men zelf ten overvloed bezit, men kan anderen alleen overtuigen van datgene waarvan men zelf volledig overtuigd is en waarover men volkomen tevreden is. Omdat de ware godsdienst volheid van genade en waarheid is, moet hij het geestelijk geluk en zelfs de tijdelijke voorspoed uitmaken van de volkeren die hem aangenomen hebben » (CRC nr. 56, mei 1972, p. 3).

Deze principes van de katholieke missionering, zoals abbé de Nantes ze hierboven samenvat, werden op prachtige wijze geïllustreerd door het missioneringswerk dat de oblaken van Maria Onbevlekt volbrachten in het hoge noorden van Canada.

Veertig jaar geleden echter heeft het Tweede Vaticaans Concilie met het decreet « AD GENTES », over de missioneringsactiviteit van de Kerk, deze principes ondersteboven gegooid. Niet alleen maakte het Concilie van de missionering de zaak van alle gedoopten, maar bovendien bouwde het een geheel nieuwe « missiologie » op, volgens drie krachtlijnen: ten eerste, de scheiding tussen enerzijds de godsdienst en anderzijds de technische en politieke vooruitgang, die dus als moderne verworvenheden worden beschouwd die los staan van het christelijk geloof; ten tweede, de verwerping van het aloude "proselytisme", de ijver om te bekeren, met het argument dat het Evangelie niet de

Mgr. Lacroix en Mgr. Turquetil omringd door enkele missionarissen van de oblaken van Maria Onbevlekt: « Het kruisbeeld in de gordel, voor de zwaarste missies ! »

enig mogelijke oplossing is voor het probleem van de menselijke bestemming; ten derde, het respect voor de andere godsdiensten en hun meest uiteenlopende praktijken, die *a priori* als waardevol beschouwd worden.

Het Conciliedecreet was de officiële bekrachtiging van een negatieve evolutie die al lang aan de gang was:

« Elke missionering veronderstelt, om het met een moderne term uit te drukken, een "verschil in potentieel" tussen hen die de missionarissen uitzenden en hen naar wie zij gestuurd worden. Verschil op het vlak van de godsdienst, die uniek en waar is en oneindig superieur aan elke andere mogelijke religie; verschil op het vlak van de beschaving die op deze godsdienst gebouwd is, en die eveneens superieur is aan gelijk welke andere vorm van beschaving gebouwd op waarden die de vergelijking niet kunnen doorstaan.

« Sedert lang al heeft het Westen zijn beschaving willen scheiden van het christendom dat er de bron van is. Vol hoogmoed heeft het in de wereld zijn technische verworvenheden en zijn cultuur verspreid als een louter menselijk welslagen, los van het geloof. De vreemde volkeren hebben geleerd die verworvenheden en die cultuur te kopiëren en er deel aan te hebben, maar zonder ons geloof over te nemen. De wereld heeft afgeleerd om de christenen als de enige echte beschaaftde mensen te beschouwen en de echte beschaving als wezenlijk christelijk. **Wij zijn de missionarissen geworden van de menselijke hoogmoed.**

« Sedert iets minder lange tijd is de Kerk ertoe gekomen te twijfelen aan zichzelf en aan de unieke schat van de goddelijke Openbaring. Zij begon de andere godsdiensten en plaatselijke culturen te bewonderen. De idee van de gelijkheid van alle mensen en de

andere revolutionaire dogma's liggen aan de basis van dit oprukkend relativisme.

« Deze dwaling moest onvermijdelijk betaald worden door de crisis van de missies. Eerst en vooral krijgt men slechts missionaire roepingen als een volk in zijn godsdienst gelooft als in de enige die waar is en de enige die redding brengt. Vervolgens werd het de missionarissen verboden een authentieke en volledige Christus te prediken, de ene Heer, Verlosser van personen en volkeren. En tenslotte werden de heidenen zelf ontoegankelijk gemaakt voor deze prediking : zij werden ervan overtuigd dat zij tot de westerse beschaving toegang konden krijgen zonder de godsdienst van het Westen te moeten overnemen » (ibid., pp. 3-4).

Het Tweede Vaticaans Concilie ging niet tegen deze verkeerde tendensen in maar versterkte ze nog. Het decreet « AD GENTES » luidde dan ook formeel de ondergang van de katholieke missies in : « De verticale val van de katholieke missies vindt zijn oorzaak in het Concilie. Zeker, de moeilijkheden dateren al van tevoren, omdat men al op vele plaatsen de verkeerde oplossingen predikte en in de praktijk bracht. Maar **Vaticanum II nam al die verkeerde oplossingen voor zijn rekening en kondigde ze plechtig af**, met het soeverein gezag dat men dit Concilie toekende en vandaag de dag nog altijd toekent. »

HET GETUIGENIS VAN EEN MISSIONARIS

Het tijdschrift « ESKIMO » van het bisdom Churchill-Hudsonbaai publiceerde in het zomernummer van 2004 een artikel van pater Robert Lechat o. m. i., getiteld « Hoe Vaticanum II ontvangen werd in het Inuit-milieu ». Deze enkele bladzijden, geschreven door een geestdriftig aanhanger van het Concilie, bevestigen de juistheid van de analyse door de theoloog van de Katholieke Contrareformatie. We halen uit dit artikel een aantal uittreksels aan, die jammer genoeg niet bijzonder stichtend zijn maar die onze overtuiging bevestigen.

« Mijn presentatie van vandaag zal doorspekt zijn met persoonlijke herinneringen, aangezien ik de impact van Vaticanum II op onze pastorale in het Inuit-milieu intens beleefd heb op het terrein.

« De katholieke Inuit hebben over het algemeen vrij gehoorzaam de wijzigingen aanvaard die hen voorgesteld werden ten gevolge van het Concilie, zonder dat zij er bijzonder over nagedacht hadden ; alleen enkele ouderen die zeer gehecht waren aan wat hun eerste contact was geweest met het katholicisme waren wel wat afkerig van de nieuwigheden die wij probeerden aan te brengen. Maar alles bij elkaar hadden de Inuit niet, zoals de christenen in het zuiden, het gewicht van een lange

traditie van katholieke riten en religieuze praktijken. Onze eerste missiestichting, Chesterfield Inlet, dateert van vijftig jaar geleden, dus kort vóór de opening van het Concilie. In feite stelde Vaticanum II veel meer de missionarissen zelf in vraag dan hun kudde ; het spreekt ook voor zich dat het Concilie alleen maar kans had om invloed uit te oefenen op de christelijke gemeenschappen in de mate dat de herders persoonlijk aanvaard hebben om zich te bekeren tot de conciliaire visie.

« Het feit dat wij zo ver weg zaten in het hoge noorden, waar bovendien haast geen communicatiemiddelen waren, hielp de missionarissen en zeker hun kudde niet om het verloop en de debatten van het Concilie te volgen. [...] Overigens hebben Mgr. Lionel Scheffer voor Labrador en Mgr. Marc Lacroix voor de Hudsonbaai wel samen met hun confraters in het episcopaat deelgenomen aan het grote gebeuren, maar

zonder er eigenlijk officieel over te spreken. Het is pas een weinig later, met de komst van de postconciliaire bisschoppen – Mgr. Légaré voor Labrador, Mgr. Robidoux en Mgr. Rouleau voor de Hudsonbaai – dat de adem van het Concilie krachtig gevoeld is in het milieu van de Inuit. »

Onthouden we wat pater Lechat tussen de lijnen erkent : **het Concilie betekent een breuk in de missioneringspraktijk van de Kerk**. Het gaat om een heel andere mentaliteit, die zo vreemd is aan die van de plaatselijke bisschoppen dat zij in het begin dode letter blijft.

Pater Robert Lechat, o.m.i.

DE REVOLUTIE VAN DE OECUMENE

« Van 1948 tot 1972 heb ik “gemissioneerd” in een gebied van de Inuit waar de anglicaanse aanhang bij de bevolking 98 % bedroeg. Vóór 1946 maakte dit gebied, vanuit katholiek oogpunt, deel uit van het apostolisch vicariaat van de Hudsonbaai. We hadden er slechts twee missieposten, één met twee priesters (voor een bevolking die 100 % anglicaans was) en één met twee priesters en een broeder oblaat (voor een handvol katholieken). Overeenkomstig het motto dat vaak bewaarheid wordt – “iemand's pastoraal vloeit voort uit zijn theologie” – spande de nieuwe apostolische vicaris, Mgr. Scheffer, zich in om nieuwe missieposten te openen op het grondgebied van de Inuit : zes tussen 1946 en 1955. Ik kwam dus als jonge missionaris aan om mijn confraters oblatten te ondersteunen in hun inspanningen om die arme Inuit te “bekeran”, want in de geest van die tijd waren zij verdwaald in de anglicaanse “ketterij” en moesten wij proberen om hen zo vlug mogelijk te doen binnentreden in de katholieke waarheid. Vrij vlug waren wij met een tiental oblatten. Tegenover dit offensief schoot de anglicaanse Kerk, die als ze al niet in slaap gevallen was dan toch aan het indommelen was, plots wakker. [...] »

« In het bisdom van de Hudsonbaai was de strijd tussen de twee Kerken in de jaren 20 en 30 – op het moment van de stichtingen – zeer fel geweest, hard zelfs, want het kwam er op aan de ander voor te zijn, hem het gras voor de voeten weg te snijden. Na de bekeringen van het heidendom tot het christendom spande elke Kerk zich met een bijna jaloerse zorg in om de schapen die men in de eigen schaapsstal had kunnen doen binnengaan daar ook te houden. Uit schrik om ze te verliezen ten voordele van de rivaliserende Kerk beperkte men en – laten we het maar toegeven – verbood men soms min of meer openlijk de contacten tussen de twee gemeenschappen, want de ene Kerk beschouwde de andere als een zaaier van onkruid in het veld van het Koninkrijk.

« Vóór het Concilie konden een dergelijke rivaliteit en bitsigheid logisch lijken, vermits de ander beschouwd werd als “kettters”. Na Vaticanum II en het decreet over de oecumene kon en moest men zich vragen stellen, en moest men zelfs zo ver durven gaan zichzelf opnieuw in vraag te stellen. »

Deze laatste alinea volstaat om ons te doen begrijpen dat pater Lechat de nieuwe principes van het Concilie perfect geassimileerd heeft. **Voor hem houdt het geloof in Jezus Christus niet meer automatisch in dat men deel uitmaakt van de Kerk die Hij gesticht heeft.** Men kan in waarheid in Jezus geloven, en anderzijds deel uitmaken van de Kerk die gesticht is door Hendrik VIII van Engeland! En uiteraard respecteert Jezus onze vrije keuze!

« Het bisdom Labrador dacht er dus aan om zich uit dit anglicaanse milieu terug te trekken. Geleidelijk aan werden de nieuwe stichtingen uit de jaren 50 de een na de ander gesloten. Het ging om een echte ommezwaai. »

In 1976 legde pater Lechat deze ommezwaai uit aan enkele confraters uit het zuiden, die zich vragen stelden over de gegrondheid van een dergelijke terugtrekking: « In de beginjaren van de missies was de situatie voor ons ondubbelzinnig. Wij konden het ons veroorloven om zonder omwegen en zeker van onszelf te verklaren: “Wij zijn de dienaars van de waarheid, de anglicanen zijn de dienaars van de dwaling die onkruid zijn komen zaaien in het veld van de Heer.” Door veel personeel en hulpbronnen in te zetten kwamen wij proberen, zeker van ons recht, om de mensen weg te voeren uit de duisternis van de dwaling naar het licht van de waarheid. Ons optreden was de logica zelf, want het stoelde op het stevig verankerde principe: “Buiten de Kerk geen heil”. En de Kerk, dat waren wij, de Rooms-katholieken, en niemand anders. Daarop is Vaticanum II gekomen: **de theologische uitgangspunten zijn geëvolueerd, en daardoor heeft dezelfde logica die ons er eerst toe dreef om ten volle door te dringen in het anglicaans milieu ons er nadien toe gebracht om er afstand van te nemen.** Vaticanum II geeft grif toe dat Christus ook werkzaam is in de harten van de heidenen, door zijn Geest, en dus buiten het Kerkinstituut. Hoeveel te meer moeten wij dan niet toegeven dat deze zelfde Geest werkzaam is in de harten van de niet-

katholieke christenen, die wél tot de Kerk behoren [sic]? Want onze afgescheiden broeders behoren inderdaad net als wij tot de Kerk; samen met ons vormen zij het volk van God. Hoef ik nog te vermelden dat enkelen van mijn confraters mijn mening helemaal niet deelden en dat ook lieten weten? »

Dit getuigenis van pater Lechat illustreert ten overvloede de gegrondheid van de strijd die onze geestelijke vader gevoerd heeft. Vóór alles ging het er immers om **van de Paus een onfeilbaar leerstellig oordeel te verkrijgen over de conciliaire nieuwlichterijen.** Als het nieuwe het oude volledig tegenspreekt, móet er voor eens en voor goed geoordeeld worden door het opperste gezag.

In het vervolg van zijn artikel legt de pater oblaat grote nadruk op de gemeenschappelijke liturgie met de anglicanen. « Het spreekt voor zich dat het Concilie in dit deel van het grondgebied van de Inuit een diepgaande invloed heeft gehad: daar waar wij vroeger zeven missieposten hadden, blijft er vandaag nog maar één over met een priester ter plaatse. [...] Op het terrein zijn, ten gevolge van Vaticanum II, de verhoudingen en de pastorale praktijken tussen de twee rivaliserende belijdenissen sterk verbeterd: wederzijdse erkenning van de doopsels, een gemakkelijker aanvaarding van gemengde huwelijken, experimenten met oecumenische liturgische vieringen. »

« EEN KLEINE DOSIS ARSENICUM »

Het Conciliedecreet « Ad Gentes » zegt o.m.: « Ook moet de oecumenische geest aangekweekt worden onder de neofieten, die goed moeten bedenken dat de in Christus gelovende broeders de leerlingen van Christus zijn, door het doopsel herboren en deelgenoot aan zeer veel goederen van het volk van God. Voor zover de godsdienstige omstandigheden het toelaten, moet de oecumenische beweging zo worden bevorderd dat de katholieken, met uitsluiting van iedere schijn zowel van onverschilligheid en verwarring als van ongezonde naijver [!], overeenkomstig de richtlijnen van het decreet over de katholieke deelneming aan de oecumenische beweging met de van hen gescheiden broeders, broederlijk samenwerken door een gemeenschappelijke belijdenis [!], voor zover aanwezig, van het geloof in God en in Jezus Christus ten overstaan van de volkeren en door samenwerking zowel op sociaal en technisch als op cultureel en godsdienstig gebied » (art. 3, par. 15). Deze korte paragraaf bevat niets meer of niets minder dan de veroordeling van de waarachtige katholieke missioneringsgeest. We hebben hier te maken met een typische illustratie van wat abbé de Nantes « een kleine dosis arsenicum in een lekker kopje thee » noemt: de conciliaire tekst is in grote lijnen leerstellig juist en stichtend, maar enkele perverse passages die er welbewust aan toegevoegd zijn doen al het goede teniet.

Als we dit allemaal lezen, moeten we niet verbaasd zijn dat het besluit van pater Lechat volkomen vreemd is aan de wil van Christus zoals die tweeduizend jaar lang trouw door de Kerk bewaard is: *« Het doel van een Kerk is niet aanhangers aan te trekken, maar wel het heil van personen te verzekeren door hen tot bij Christus de Verlosser te brengen. Kan men dan niet bevestigen dat de Kerken vandaag de dag, in een reeds gekerstend milieu, geroepen zijn om hun getuigenis op een andere manier te bieden dan door te proberen bekeerlingen te bereiken ? »*

DE DEELNAME VAN DE LEKEN

Het Concilie heeft nog op een ander vlak invloed gehad op de christenheid van het hoge noorden van Canada: de inschakeling van de leken.

« Ik wil met nadruk onderstrepen dat het met de komst van Mgr. Omer Robidoux in 1970 is dat de Kerk van de Hudsonbaai pas echt volop in de geest van het Concilie gaan werken is. [...] Als een ware postconciliaire bisschop heeft Mgr. Robidoux er zich gedurig aan om bekommerd om de vorming te verzekeren van wie hem toevertrouwd waren. Het was stichtend hem tijdens de jaarlijkse vormingssessies op dezelfde schoolbanken als wij te zien zitten en met ons de zorg om een nieuw soort pastoraal te delen, in de lijn van het Concilie, en dus meer aangepast aan onze tijd en aan ons milieu. [...] De originaliteit van onze werkwijze is zonder twijfel de keuze van Mgr. Robidoux geweest om gehuwde koppels op te roepen zich ten dienste van de christelijke gemeenschap te stellen, in plaats van gewoon maar de traditionele benadering van een mannelijke clerus te kopiëren. [...] Voor deze leiders [sic] van de gemeenschap beoogde hij evenwel geen wijding tot het permanente diaconaat, en wel om verschillende redenen. Eerst en vooral zou dit een "clericalisering" van onze verantwoordelijke leken betekend hebben, en tegelijkertijd zouden we de optie om met koppels te werken hebben moeten opgeven, omdat het Concilie de deur voor het diaconaat van vrouwen niet geopend had. [...] Zonder gewijd te zijn doen onze catechisten – mannen of vrouwen – alles wat een gewijd diaken mag doen.

« Wij zouden een onvergeeflijke fout maken als wij ons in de toepassing van Vaticanum II zouden tevreden stellen met de herwaardering van het gewijde ambt van de gelovigen en met de voorstelling van de Kerk als "volk van God", zonder de praktische gevolgtrekkingen te maken die voortvloeien uit deze herontdekking. »

Tenzij het een leerstellige dwaling is de Kerk gewoon maar voor te stellen als "volk van God". In dat geval is het doordrukken van Vaticanum II *« een onvergeeflijke fout »* ! Opnieuw hebben we dus te maken met een leerstellige kwestie. Ondertussen tonen de woorden van

« Men kan alleen datgene echt geven wat men zelf ten overvloede bezit, men kan anderen alleen overtuigen van datgene waarvan men zelf echt overtuigd is » (abbé G. de Nantes). Op de foto: een pater oblaat omringd door bekeerlingen.

pater Lechat wel aan **dat de aanpak gebaseerd op het Concilie regelrecht naar de protestantisering van de Kerk leidt**. De bewondering van de oblaat voor de anglicaanse Kerk spreekt trouwens boekdelen.

« Deze lange uiteenzetting », zo besluit pater Lechat zijn artikel, « zou ik willen beëindigen met een verwijzing naar de grote Duitse theoloog Karl Rahner. Die zei op het einde van zijn leven – waarbij hij, naar ik veronderstel, zinspeelde op een bepaald klimaat van min of meer verholten restauratie – dat wij momenteel "de winter van de Kerk" meemaken. Niets aan te doen: als het winter is, dan moeten we ons daarop voorbereiden! Maar omdat ik eraan gewend ben in het noorden lange winters door te maken, weet ik dat het niet verboden is om na de winter op de lente te hopen, om die lente zelfs op te roepen en voor te bereiden. Tijdens die komende lente zal heel de Kerk écht conciliair worden, om opgewassen te zijn tegen de uitdagingen van onze tijd die nog dwingender lijken dan veertig jaar geleden »... inderdaad, ten gevolge van de ondertussen veralgemeende geloofsafval!

Want aan de vruchten kent men de boom. De feiten liegen er niet om: het uitgestrekte bisdom van Churchill-Hudsonbaai telt nog slechts 7 priesters, de bisschop inbegrepen, voor 7500 katholieken op een bevolking van 26000 inwoners. In 1965 werkten er nog 21 priesters en was de bevolking veel minder talrijk. Het bisdom Labrador City-Schefferville, waarvan het aantal bewoners de afgelopen veertig jaar ongeveer gelijk bleef, zag het aantal priesters dalen van 27 tot 13. Dat van Moosonee, dat vroeger 21 priesters telde, heeft er nog maar 4 terwijl de bevolking verdubbeld is. Pater Lechat kan nog lang wachten op de lente en de zomer van de conciliaire Kerk...

DE GEEST VAN VATICANUM... III!

En november 1971, op het moment dat pater Lechat de geest van Vaticanum II begon te verspreiden bij de Inuit, gaf abbé de Nantes het startschot voor een reeks

conferenties « *OM VATICANUM III VOOR TE BEREIDEN* ». Dit Derde Vaticaans Concilie zag hij als een Concilie van de Restauratie, om de puinhopen van Vaticanum II op te ruimen en de Kerk een nieuwe stuwkracht te geven na tien jaren van zelfvernietigende "Hervorming". Deze tien jaren zijn er ondertussen veertig geworden, maar de profetische visie van de stichter van de Katholieke Contrareformatie heeft nog niets aan actualiteit ingeboet – integendeel, de zelfvernietiging van de Kerk heeft ondertussen apocalyptische afmetingen aangenomen !

Vaticanum III zal dus een plechtig herstel van de katholieke missies moeten inluiden, en een algemene reorganisatie ervan. Deze restauratie zal zich noodzakelijkerwijze moeten baseren op het traditionele axioma waarvan de hervormers van veertig jaar geleden absoluut niet meer wilden horen : « **Buiten de Kerk is er geen heil** ».

« *Gedurende eeuwen hebben de christenen spontaan toegegeven dat er geen eeuwig en zelfs geen tijdelijk, geen persoonlijk en geen gemeenschappelijk heil is dan in het geloof in Jezus Christus en in het lidmaatschap van de Kerk. Deze overtuiging steunde op het Evangelie, dat hierin formeel is. Het was de doorslaggevende reden voor de missionaire roepingen.* » Een té strikte interpretatie van het hierboven aangehaalde axioma is weliswaar altijd veroordeeld geweest door het kerkelijk leergezag, « *maar het beantwoordde niettemin aan zo'n diepe overtuiging dat het massa's roepingen van missionarissen heeft verwekt die blij hebben gegeven van een grootse heldhaftigheid in hun dagelijks bestaan, vaak zelfs tot de marteldood toe. Het is dit principe dat het toekomstig Concilie opnieuw moet verkondigen en toelichten.* »

« *Het Derde Vaticaans Concilie zal bewust reactionair moeten zijn en met klem moeten verklaren : niets*

menselijks kan stevig opgetrokken worden op een andere fundament dan Christus ! De mensen zullen altijd nood hebben aan Jezus Christus voor het eeuwig Leven, en de samenlevingen zullen altijd nood hebben aan de Kerk voor hun vrede en hun welvaart in de tijd. Het toekomstig Concilie zal dus alle projecten in de trant van "geestelijke dekolonisatie" of "ontwesterlijking" van de Boodschap moeten verwerpen als waar-delozes utopieën. Christus heeft de Kerk gesticht, en de Kerk heeft de christenheid tot leven gewekt. Er zal nooit sprake kunnen zijn van een echte christelijke missionering dan vertrekkend vanuit de christenheid. Elke andere visie is pure utopie.

« *Vaticanum III zal dus eerst en vooral de christenheid in ere moeten herstellen. Zolang het Evangelie zijn functie en zijn eer van fundament van de westerse beschaving niet teruggevonden heeft, zal het tot de ongelovige volkeren geen toegang verkrijgen, zal het elders niet "geloofwaardig" zijn. Zolang de Kerk de christenheid veroordeelt die haar eigen vrucht is, zal zij bij de heidenen geen enkele vrucht dragen. De Kerk moet aan de heidense volkeren kunnen zeggen : Kijk naar de christelijke landen, kijk naar de volkeren die het Evangelie ontvangen hebben, en bewonder de weldaden die er voor hen uit voortgevloeid zijn !*

« *Ingaand tegen de menselijke hoogmoed zal Vaticanum III tot de westerlingen zeggen : Jullie zijn slechts groot door Christus en de Kerk die jullie gemaakt hebben tot wat jullie zijn. En tot alle andere volkeren zal het Concilie zeggen : Jullie zullen alleen maar gered worden langs de weg van jullie onderwerping aan deze bewonderenswaardige christenheid, die alle schatten van de hemel en de aarde bezit om ze met jullie te delen ! » (CRC nr. 56, mei 1972, pp. 9-10).*

broeder Pierre van de Gedaanteverandering

WAAROVER MEN NIET SPREEKT...

Pater Lionel Labrèche o. m. i., die werkzaam was in hetzelfde bisdom als pater Lechat, schrijft in zijn *Memoires* zonder enige pretentie over het verschil tussen katholieke en protestantse missionarissen :

« *Alles wel beschouwd was onze uitgangspositie nog zo slecht niet, en zelfs superieur ten opzichte van die van de protestantse Kerk. Wij konden beschikken over verschillende "wapens" waarvan een grote kracht en veel prestige uitging.*

« *Wij bezaten het wapen van het liturgisch gebed : onze warme en uitnodigende kapel, met onze prachtige Latijnse gezangen tijdens de missen en tijdens de vespers. Wij hadden het wapen van ons vrij-*

willig en blijvend celibaat : in de ogen van de Eskimo's kan alleen iemand die vér boven de gewone mensen staat zulk een offer brengen. Bovendien hadden wij het wapen van onze armoede : terwijl de protestantse bedienaars enorme salarissen opstrekten van de schatrijke "Missions Societies" moesten de katholieke missionarissen, die op zichzelf aangewezen waren, voor hun eigen levensonderhoud instaan. Al die zaken wisten de Eskimo's, en ze staken hun bewondering voor ons niet onder stoelen of banken.

« *Wij hadden ook het wapen van de taal : de protestantse bedienaars, die slechts voor een stage van hooguit twee of drie jaar in hun midden*

vertoefden, deden de moeite niet om de taal te leren ; de katholieke missionarissen daarentegen spannen zich enorm in om de taal onder de knie te krijgen, zodat ze bij manier van spreken een blanke "anders dan de anderen" werden, iemand die deel ging uitmaken van de plaatselijke gemeenschap – een broeder dus.

« *Het laatste wapen tenslotte, en zonder twijfel ook het machtigste, was onze toewijding : de priester, de broeder, de zuster waren personen die men op gelijk welk ogenblik mocht lastig vallen, en aan wie men gelijk welke dienst kon vragen ; altijd was het antwoord een vriendelijk en behulpzaam "ja"... »*

ZESTIG JAAR KATHOLIEKE CONTRAREFORMATIE

ZOON VAN DE KERK (4)

HET PONTIFICAAT VAN JOANNES-PAULUS I (1978)

DOOR BROEDER BRUNO VAN JEZUS

SINDS de eerste dag van het Tweede Vaticaans Concilie, sinds de *openingsrede* uitgesproken door Joannes XXIII (maar opgesteld door kardinaal Montini, de toekomstige Paulus VI), heeft abbé de Nantes het als zijn plicht gezien – voor de redding van de zielen, voor de onfeilbare heiligheid van de Kerk, maar ook voor de Waarheid Gods, en zelfs alleen al voor de eer en de geloofwaardigheid van de menselijke en christelijke intelligentie – om de teksten van het Concilie te bekritisieren en te vragen dat ze herzien zouden worden, verbeterd en voor het grootste deel (hij durft zelfs zeggen: in hun geheel) ingetrokken zouden worden door dezelfde Concilievaarders die ze afgekondigd hebben, of hun opvolgers. Want deze teksten zijn menselijk gezien onzinnig en in leerstellig opzicht kettters en subversief.

Abbé de Nantes in felle discussie met pater Yves Congar tijdens een voordracht die de dominicaan gaf op 8 februari 1977 in Annecy:

« IS ER JA DAN NEEN OP HET TWEDE VATICAAANS CONCILIE
ÉÉN ENKEL ONFEILBAAR DOGMA AFGEKONDIGD ? »

dwongen om te handelen tegen zijn geweten in NOCH WORDT BELEMMERD OM TE HANDELEN volgens zijn geweten, binnen noodzakelijke grenzen, privé of publiek, alleen of samen met anderen» (DIGNITATIS HUMANÆ, 1, 2).

Deze tekst is zo tegenstrijdig met de leer van de Kerk dat zeventig tegenstanders tot op het einde “neen” gestemd hebben, zelfs na de voortijdige afkondiging van de tekst van op het spreekgestoelte van de UNO op 4 oktober 1965, door Paus Paulus VI, die aldus dwang op het Concilie wilde uitoefenen.

Om die reden heeft abbé de Nantes, op basis van zijn katholiek geloof, zijn leven – en dus zijn eeuwigheid – op het spel gezet in een niet aflatend verzet tegen dit nieuwe dogma, dat als een « *delirium* » bestempeld werd door de pausen van de negentiende eeuw krachtens de katholieke leer van alle tijden:

tens de katholieke leer van alle tijden:

« Onze God en Vader Almachtig, Soeverein Heerser over alle schepselen, heeft het bestuur van de wereld toevertrouwd aan zijn Zoon, Onze Heer Jezus Christus. Uit Hem komt elke waarheid en elke gerechtigheid voort. Hij is de bron van alle menselijke rechten en de grondlegger van onze vrijheden. Daarom hebben alle mensen en alle gemeenschappen de plicht en het recht te gehoorzamen aan zijn milde Wet, zowel in de intimiteit van hun hart als in hun openbaar leven, op het vlak van wat hen als individu aangaat en in alles wat verband houdt met hun gezag over anderen. En de Kerk, Bruid van Christus, heeft deel aan al zijn rechten. Zij is soeverein, vrij tegenover elk menselijk gezag en, veel meer nog, elk menselijk gezag moet haar dienen » (CRC nr. 56, mei 1972, p. 11).

I. DE GODSDIENSTVRIJHEID

BRANDPUNT VAN ONS VERZET VAN
KATHOLIEKE CONTRAREFORMATIE

Deze kwestie is niet slechts een voorbeeld tussen honderd andere: het is het centrale strijdpunt, dat de basis vormt van het beroep op het plechtig, onfeilbaar leergezag van de Paus, geformuleerd in de drie *Aanklachtenboeken* van 1973, 1983 en 1993.

Het Concilie verklaart: « *De menselijke persoon heeft recht op godsdienstvrijheid. Deze vrijheid bestaat hierin dat alle mensen vrij moeten zijn van dwang, of die nu door enkelingen, door sociale groepen of door welke menselijke macht ook wordt uitgeoefend, zodat in godsdienstige aangelegenheden niemand wordt ge-*

Dat « *niemand gedwongen wordt te handelen tegen zijn geweten in* » is één zaak. De innerlijke vrijheid of het fundamenteel recht van elke mens om zijn geweten te volgen, zelfs indien het dwaalt, is steeds aanvaard door de Kerk. Deze vrijheid vloeit voort uit het feit dat het geweten de onmiddellijke rechter is van elke persoonlijke beslissing. Het domein van het geweten is van nature onaantastbaar; en geen enkel gezag kan iemand dwingen te geloven, vermits geloven een wezenlijk vrije en persoonlijke daad is.

Maar deze volledig innerlijke vrijheid schept geen enkel objectief en sociaal recht om te *handelen* volgens zijn geweten, privé of in het openbaar, ten koste van de Kerk en de katholieke Staten. Bijvoorbeeld door het bouwen van moskeeën in Parijs, Brussel, Granada of Rome!

De oorzaak voor de *verwoesting* van de Kerk – een verwoesting die vooraf, op 13 juli 1917, getoond werd aan drie onschuldige kinderen door het beeld van een « *grote stad voor de helft verwoest* » – ligt dáárin. Het volstaat de ogen te openen.

En toch ontsnapt deze eenvoudige waarheid aan iedereen, door een algemene verblinding waaraan slechts één enkele mens ontkomen is door een bijzondere genade, een buitengewone roeping. Hoe is het mogelijk dat al zijn generatiegenoten zich hebben laten meeslepen in deze verdwazing? Zelfs een Albino Luciani, de toekomstige Joannes-Paulus I!

VAN PATER CALLON TOT PATER CONGAR

In het tweede deel van zijn *MÉMOIRES ET RÉCITS* verhaalt abbé de Nantes vrij uitgebreid een dispuut dat hij gehad heeft met pater Callon, die in 1946 aan het seminarie van Issy-les-Moulineaux zijn leraar theologie was. Het geschil ging over de genade en Georges de Nantes was toen tweeëntwintig jaar oud.

« **De genade** – zo schreven wij braaf neer terwijl onze prof dicteerde – **dat is God in ons.** »

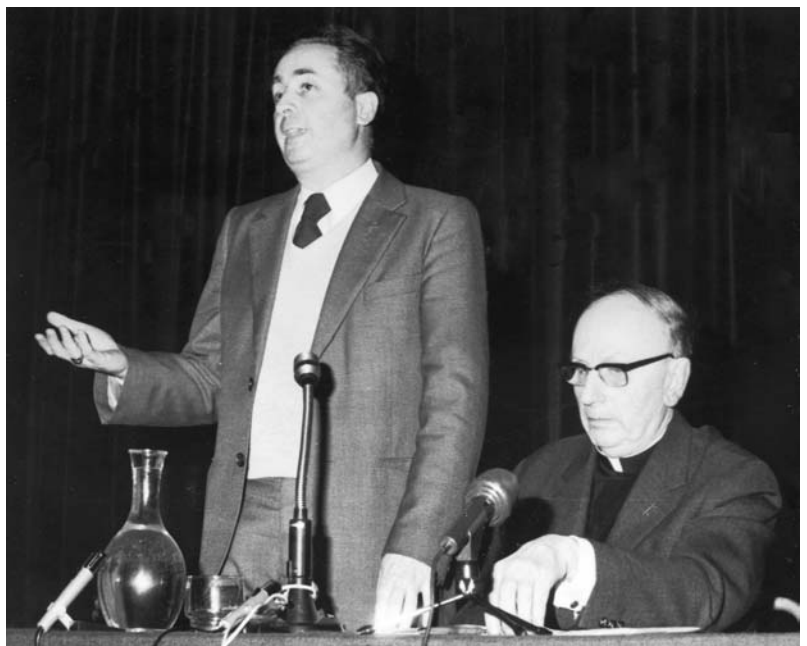
Opwerping: « **Indien de genade God is die zich zomaar, mysterieus, wonderlijk, aan de mens geeft, als de genade de Heilige Geest is, de Liefde, die in ons komt en ons heiligt door het feit zelf van zijn Tegenwoordigheid,... dan heeft deze genade geen naam, dan is ze niet te onderscheiden, zonder bepaling noch natuur, zonder grenzen noch voorwaarden. Dan veronderstelt die genade NIETS in de mens, dan vindt ze geen enkele hindernis die haar tegenhoudt, dan vraagt ze geen enkele ingesteldheid of bijzondere inspanning. Zo wordt dan het probleem van het “heil van de ongelovigen” met één enkele pennentrek geregeld: de Heilige Geest vliegt over al onze grenzen heen en maakt geen enkel verschil in ras, klasse, godsdienst of geslacht doordat Hij zich zomaar aan iedereen geeft. En de erfzonde? En het doopsel? En de staat van genade, de dagelijkse**

zonde of de doodzonde, en de biecht? Er blijft slechts één criterium over: de innerlijke ervaring van het vuur van de Liefde, van de vrede en de vreugde die de Geest uitdeelt aan wie Hij wil, met een gulheid die geen enkel mens te controleren heeft of te onderwerpen aan zijn beperktheden. Goddelijke Tegenwoordigheid, roes van het hart: hiermee kon de theologie van de genade van E. H. Callon, die hij zogezegd ontvangen had van de Griekse kerkvaders, samengevat worden » (pp. 292-293).

Deze episode bewijst dat abbé de Nantes door de Voorzienigheid gemerkt was om de strijd aan te binden tegen de indringers die de Kerk verslinden en haar naar elke mogelijke vorm van geloofsafval drijven. Want in die periode, daags na de “BEVRIJDING”, bracht hij als jong seminarist tegenover pater Callon *HET* theologisch probleem te berde dat twintig jaar later het Concilie en het post-Concilie zal beheersen.

In het amfitheater van de theologie op het seminarie te Issy-les-Moulineaux was onze geestelijke vader als een atleet die op zijn hoede is om zich niet te laten verstrikken door zijn tegenstrever. Van 1946 tot 1996 heeft hij onophoudelijk deze afmattende strijd op zich genomen.

Het is juist dat hij de enige was. Men heeft het ons dikwijls genoeg gezegd om te proberen ons ervan te overtuigen dat hij dus zeker ongelijk had! Maar hij is niet gek en wij die de genade ontvangen hebben hem te begrijpen en te volgen evenmin. Het onderricht van Sint-Paulus, fundament van ons christelijk leven, waarbuiten er geen redding is, is duidelijk: buiten de *bovennatuurlijke* orde van de genade, van het doopsel, van de voorbestemming van God waaraan wij trouw moeten zijn door ons geloof, bestaat er slechts ondergang. Het onderricht van het Concilie en van Joannes-Paulus II zal deze waarheid, die reeds door pater Callon werd tegengesproken, afschaffen.

Mgr. Panafieu (rechttop) en pater Congar tijdens de voordracht in Annecy. Antwoord van P. Congar op de dwingende vraag van abbé de Nantes: « NEEN, ER IS OP HET CONCILIE GEEN ENKEL ONFEILBAAR DOGMA AFGEKONDIGD. »

Na pater Callon volgde pater Congar, één van de sleutelfiguren op het Concilie. Abbé de Nantes kloeg de dominicaan al vanaf 1950 te Rome aan, en hij bleef hem achtervolgen tot in 1990: in dat jaar stuurde hij mij zelfs naar het militair hospitaal van *Les Invalides* in Parijs, waar pater Congar zijn laatste dagen doorbracht, op kosten van het leger, omdat hij tijdens de oorlog gevangen had gezeten.

Het past hier om dit gesprek aan te halen, als een getuigenis van de vrijwillige verblindings van hen tegen wie abbé de Nantes het als enige opnam. Mijn geestelijke vader droeg me dus op pater Congar eraan te herinneren dat hij voor al zijn leugens verantwoording zou moeten afleggen op het tribunaal van God. Ik moest hem uitnodigen om hierover spijt te tonen, zolang het nog tijd was...!

Ik deed wat me opgedragen was, uit gehoorzaamheid... Ik ging zijn kamer binnen en zonder veel omwegen noemde ik hem de ondermijner van de Kerk. Hij antwoordde mij: « ***Ik? Ik heb altijd de waarheid gezocht. God heeft gegeven, God heeft teruggenomen...*** ».

Het kwam erop neer dat hij zich tegelijkertijd hield voor de H. Theresia van het Kind Jezus en voor de heilige man Job. Niets minder dan dat! En ik die de opdracht had hem een leugenaar te noemen... Ik durfde hem niet tegenspreken, vooral omdat hij erg meelijwekkend klonk toen hij me zei: « ***Kijk! Ik heb niets meer. Men heeft me mijn boeken, mijn archieven afgenomen.*** »

En plots, plechtig: « ***Ik ging op weg opdat de Kerk vooruit zou gaan.*** »

- Waarheen? vroeg ik.

- ***Naar de wereld toe.*** »

Precies het verwijt dat abbé de Nantes hem, de patriarch van de Concilievaders, toestuurt: een modernisme en een humanisme die uitmonden in een knieval van de Kerk vóór de moderne wereld! Ik profiteerde ervan om te zeggen dat deze « ***vooruitgang*** » niet alleen “pastoraal” was, zoals men steeds beweert, maar ook “leerstellig”. Hij bevestigde dit: « ***Ja, twee Constituties zijn dogmatisch, en ze afwijzen onder het voorwendsel dat dit Concilie pastoraal is, neen, dat is niet mogelijk!*** »

Het is niet om die reden dat wij beide constituties afwijzen, maar omdat dit Concilie *ketters* is. Hij liet me niet de tijd om hem dit te zeggen maar gaf dadelijk als voorbeeld het vraagstuk van het sacramenteel karakter van de bisschopswijding, waarover tijdens het Concilie gediscussieerd was: het ging erover dat een priester die tot bisschop gewijd wordt de volheid van het priesterschap ontvangt. Congar gaf me als bewijs het geval van een bepaalde aartsdiaken die onmiddellijk tot bisschop was gewijd zonder eerst het gewone priesterschap te hebben ontvangen. Ik deed de Eerwaarde Pater opmerken dat de bezwaren van abbé de Nantes niet over dit punt gingen.

« ***Waarover dan wel?*** »

Alsof hij dat niet wist, hoe hypocriet!

- ***Over de godsdienstvrijheid, in de eerste plaats, dat weet u goed!***

Hij was toch zeker niet de confrontatie te Annecy vergeten, toen abbé de Nantes hem was komen tegen spreken tijdens een publieke conferentie, in 1977...

- ***U heeft het niet begrepen. De Kerk heeft altijd gezegd dat NIEMAND GEDWONGEN MAG WORDEN OM TE GELOVEN. Punt, andere lijn.***

- ***Excuseer! Vaticanum II heeft afgekondigd dat NIEMAND VERHINDERD MAG WORDEN OM HET EVEN WELKE GODSDIENST OF NIET-GODSDIENST TE BELIJDEN. Dat is iets anders! En het is dat wat volgens ons ketters is. We zijn zeer ontgoocheld geweest dat u niet tussenbeide bent gekomen opdat abbé de Nantes gehoord zou worden door het hoogste Gezag.***

Abbé de Nantes had hem dit gevraagd in een open brief in 1977...

- ***Maar elke gelovige kan zijn bezwaren uiten aan de Paus!***

- ***Ja. En ons geeft hij nochtans geen antwoord. Wat heeft u gedaan om hem daartoe aan te zetten?***

- ***Ik heb niets gedaan. Maar ik ben niets. Ik heb geen enkele invloed!...***

- ***U liegt! Abbé de Nantes zegt dat u een leugenaar bent, en dat u daarvoor verantwoording zal moeten afleggen voor God.***

- ***Ik heb altijd de waarheid gezocht.***

- ***Abbé de Nantes zegt hetzelfde. Eén van de twee is een leugenaar... Ik zeg u vlakaf dat wij denken dat niet hij de leugenaar is maar u! In geweten kunnen we uw nieuwlichterij over de godsdienstvrijheid niet aanvaarden.***

- ***In dat geval... moet men zijn geweten volgen, zelfs als het dwaalt,*** zegt hij me op zachte toon. ***Maar hier kan men tekort schieten door zijn geweten niet verlicht te hebben.***

- ***Zeker, Eerwaarde Pater. Bent u bereid dit principe op uzelf toe te passen?***

- ***Ja!***

- ***Wel, wie zal dan het dispuut tussen u en abbé de Nantes ophelderen? Gods tribunaal, vermits niemand hier op aarde ervan wil weten.*** »

Daar stemde pater Congar mee in. Het vervolg van het onderhoud ging over de Heilige Lijkwade, Medjugorje, Paulus VI, « ***een heilige! Hij ontving me heel gemoedelijk. Ik sprak met hem zoals ik met u spreek.*** » En net tevoren had hij gezegd dat hij geen enkele invloed had! « ***De laatste keer heeft hij me gezegd: “IK ZOU DIT ONDERHOUD WILLEN AFSLUITEN MET EEN GEBED.” We zullen straks hetzelfde doen, als u wilt.*** » Ik stemde in.

Hij vervolgde: « ***Aan het einde van zijn leven vertrouwde Paulus VI me toe: “IK BEN BANG DAT IK TE SOEPEL GEWEEST BEN, DAT IK TEVEEL PRIESTERS ONTSLAGEN HEB VAN HUN GELOFTE VAN CELIBAAT.”*** »

Het “gebed” op het einde verliep... in stilte! Alvorens afscheid te nemen vroeg ik hem om zijn zegen: « ***Ik ben zoals Jeanne d’Arc. Ik weiger te zegenen.*** » Een beleefde manier om me zijn zegen als priester te weigeren, hetgeen duidelijk zijn innerlijke verbittering openbaarde.

Pater Congar is gestorven in 1995, beladen met erbewijzen, en nadat Joannes-Paulus II hem tot kardinaal benoemd had. Hij is koppig blijven vasthouden aan die door hem uitgevonden godsdienst van de mens, een zuiver aardse godsdienst, die de Kerk omgevormd heeft tot een BEWEGING VOOR GEESTELIJKE BEZIELING VAN DE UNIVERSELE DEMOCRATIE [in het Frans: *Mouvement d'Animation Spirituelle de la Démocratie Universelle*, afgekort als MASDU]. **Deze « MASDU » is de oorzaak geworden van de geloofsafval van een massa priesters en kloosterlingen**, van het volledig stilvallen van de bekeringen tot het katholicisme, van de veralgemening van twijfel en onverschilligheid, zoals abbé de Nantes al in juli 1964 (meer dan veertig jaar geleden !) aankondigde (*Lettres à mes amis* nrs. 175-177). De daaropvolgende maand, in augustus 1964, werd door de encycliek *Eccelesiam suam* aan de wereld duidelijk gemaakt dat Paus Paulus VI gewonnen was voor de hervorming van Congar. Vanaf dan kreeg de sekte van de nieuwe farizeeërs, de partij van de hervormers, onweerstaanbaar de bovenhand op het Concilie. En sindsdien heeft zij onafgebroken de macht in handen gehad, zonder nog enig spreekrecht – laat staan bestuursrecht – toe te kennen aan de « *kleine rest* » (Isaïas 4, 3), die door hen vervolgd wordt zoals in de laatste tijden van het Oude Testament, toen farizeeërs en sadduceeën de « *armen van Jahweh* » verdrukten.

En nochtans werd aan die « *kleine kudde* » een teken uit de Hemel gegeven opdat zij « *niet bevreesd* » zou zijn, volgens de aanbeveling van Onze-Lieve-Heer, en opdat zij « *stand zou houden* »: de onverwachte uitverkiezing van een heilige op de Troon van Petrus. Heel even kon de *Katholieke Contrareformatie* omgedoopt worden in *Katholieke Renaissance*...

II. HET HEILIG KATHOLIEK GELOOF VAN JOANNES-PAULUS I

« Verbazingwekkend en wonderlijk », schreef abbé de Nantes daags na de uitverkiezing van kardinaal Luciani, « hoe God, Christus, de Kerk terug op de eerste plaats komen, door de genade van een nieuw pontificaat. Het onwankelbaar geloof en de grote naastenliefde van Albino Luciani, de stralende en rustige vreugde van zijn hoop hebben dit mirakel bewerkt. De Kerk heeft de voorkeur gegeven aan een Paus die be-

ginselvast is in het geloof en liberaal tegenover personen, boven de vorige die liberaal was in het gedachtegoed met buitenstaanders maar hard en stug tegenover de mensen van zijn eigen huis. Zo schrijft *Le Figaro*: « *Hij laat niet toe dat er geschipperd wordt inzake het geloof en de morele eisen van het Evangelie.* » Betekent dit dat zijn voorgangers dit dus wél toegestaan hebben? Wat de *Osservatore romano* betreft, die definieert de verkozenen van het conclaaf in twee woorden: « *Zijn absolute trouw aan de Paus en zijn strikt katholicisme.* » Vandaag blijft de trouw van de Paus aan zichzelf, aan zijn strikt katholicisme, met een zachtmoedig en nederig hart » (CRC nr. 133, september 1978).

Bij de studie van het leven van de nieuwe Paus ontdekte abbé de Nantes een vertrouwelijke uitspraak die getuigde van het gewetensdrama dat Mgr.

Luciani doormaakte tijdens het Concilie naar aanleiding van de *GODSDIENSTVRIJHEID*:

« Tussen Joannes-Paulus I en ons », schreef abbé de Nantes in zijn hoofdartikel van oktober 1978, « tussen de erfenis van Joannes en Paulus die hij verklaarde over te nemen en onze liga van Katholieke Contrareformatie, bleef een onoverbrugbare tegenstelling bestaan op wel-

« *Laat ons proberen om de Kerk beter te maken door zelf beter te worden. Ieder van ons, en heel de Kerk, zou volgend gebed kunnen zeggen dat ik gewoon ben zelf uit te spreken: "Heer, aanvaard mij zoals ik ben, met mijn tekorten en mijn gebreken, maar maak dat ik word zoals Gij wilt dat ik ben" » (Joannes-Paulus I).*

bepaalde, belangrijke geloofspunten. Het zogenaamde sociaal recht van de Mens op vrijheid van godsdienst konden en kunnen wij niet aanvaarden, evenmin als de cultus van de Mens die door Paulus VI voor het aanschijn van heel de Kerk werd afgekondigd op 7 december 1965. Daarom zei men ons in Frankrijk en te Rome sinds vijftien jaar dat we een weg ingeslagen waren die doodliep.

« Welnu, deze weg heeft Joannes-Paulus I voor ons opnieuw geopend. Door een paar eenvoudige woorden, eerlijk en nederig. Die woorden op zich doen de ketterij teniet en maken een uitweg uit de conciliaire impasse mogelijk. De Paus gaf zijn innerlijke strijd tijdens het Concilie toe, en de moeilijkheden die hij ondervond om zich te schikken naar de stellingen van de nieuwlichters. In die context deed hij volgende vertrouwelijke uitspraak :

« **“De stelling die ik het moeilijkst kon aanvaarden was die van de godsdienstvrijheid. Gedurende jaren had ik de stelling onderwezen die ik geleerd had in de cursus publiek recht gegeven door kardinaal Ottaviani ; volgens die stelling had alleen de waarheid rechten. Ik heb het probleem grondig onderzocht en aan het einde heb ik mezelf ervan overtuigd dat we ons vergist hadden.”** (ibid.)

« Deze zin is de bekentenis van een verlegenheid die nog steeds de onze is », voegde abbé de Nantes er als commentaar aan toe :

« Eensklaps herleidde de openhartigheid van de Paus het huidige drama tot zijn ware proporties en herstelde hij het recht van eenieder om gehoord te worden, zelfs na Vaticanum II, zonder een onterechte excommunicatie. Wat gebeurd is, is het volgende : sommigen hebben zich uiteindelijk laten overtuigen of hebben zichzelf overtuigd dat tot die dag *de Kerk zich vergist had*. Anderen zijn ervan overtuigd gebleven of hebben uiteindelijk begrepen dat *de nieuwlichters van dit Concilie zich vergist hebben en ons misleid hebben*, veeleer dan de Kerk van altijd. Toegeven dat men zich kan vergissen, dat men kan misleid worden in de ene of de andere zin, dat betekent de Kerk vrede schenken door deze moeilijke vraagstukken te verwijzen naar het domein van de vrije meningen, in afwachting van een dogmatisch Vaticanum III of van onfeilbare definities van de Paus » (CRC nr. 134, oktober 1978, p. 4).

In afwachting « zorgde Joannes-Paulus I door zijn eenvoudige toespraken en zijn mooie parabels voor warmte, licht en bevrijding in de harten en geesten van de gelovigen. Onder deze aantrekkelijke vorm schonk hij, zoals Jezus in Galilea deed, een zeer zuiver evangelisch onderricht en een rijke leer. En zijn vijanden, die niet van hem wilden weten, dreven reeds de spot met zijn ouderwetse stijl en zijn kleinstedse naïviteit » (CRC nr. 134, oktober 1978, p. 3).

De parabel van de lamp van Aladdin bijvoorbeeld is een nauwelijks verdoken allegorie op de conciliaire mystificatie :

« *Op zeker ogenblik wil de tovenaar [de duivel] wraak nemen. Hij loopt door de straten en roept : “Ik ruil oude lampen om tegen nieuwe !” Dit lijkt een buitenkansje, maar in werkelijkheid is het oplichterij. De vrouw van Aladdin is lichtgelovig en laat zich beetnemen. Tijdens de afwezigheid van haar man klimt ze naar de zolder, neemt de lamp waarvan zij de bovennatuurlijke krachten niet kent en geeft ze aan de tovenaar. De schurk maakt er zich meester van en laat haar al zijn lampen van schitterend koper, maar zonder enige waarde.*

« *Het voorval herhaalt zich : van tijd tot tijd komt er een tovenaar, mysticus, filosoof [theoloog] of politicus voorbij die aanbiedt om koopwaar te ruilen. Opgepast ! De ideeën die door sommige tovenaars worden aangeboden schitteren misschien wel maar zijn slechts van koper en van voorbijgaande aard. Maar de ideeën die zij oud en voorbijgestreefd noemen, zijn dikwijls ideeën van God, waarvan geschreven staat dat ze nooit voorbij zullen gaan* » (CRC nr. 139, p. 9).

De voornaamste zorg van Joannes-Paulus I was het herstel van de eenheid binnen de Kerk : « *We moeten samenwerken... Laat ons de wereld tonen dat we één zijn, zelfs ten koste van enkele offers. We zouden alles verliezen als we ons voor de wereld verdeeld toonden* » (toespraak tot de kardinalen, 31 augustus 1978 ; aangehaald in CRC nr. 134, oktober 1978, p. 4).

Abbé de Nantes trad deze zorg van de Paus des te meer bij doordat hij precies met dit doel de liga van de Katholieke Contrareformatie had gesticht. Hij streefde daarbij naar « **een bestand tussen katholieken, een bestand dat uiteindelijk terug vrede zou kunnen brengen binnen de Kerk.** »

Het ogenblik voor dat bestand was gunstig : met de komst van Joannes-Paulus I waren alle hoopvolle verwachtingen toegestaan. « Voor de eenheid, voor de verzoening zijn wij van onze kant bereid tot grote offers, als geloof, hoop en liefde maar gevrijwaard blijven » (CRC nr. 133, p. 4).

Maar God had er anders over beschikt :

« De Paus die de Kerk ons in een algemene vreugde gegeven had op 26 augustus 's avonds werd drieëndertig dagen later, op 28 september, plots door God tot Zich teruggeroepen, tot ons aller verdriet en ontsteltenis. **“God heeft hem ons gegeven, God heeft hem terug van ons weggenomen, zijn heilige naam weze gezegend”** (Job 1, 21). En toch, toen we het nieuws op 29 september 's morgens vernamen, voelden we ons als wezen zoals ons dat sinds twintig jaar niet meer overkomen was » (CRC nr. 134). Een verwijzing naar het overlijden van Pius XII in 1958.

En de strijd op leven en dood brak opnieuw in alle hevigheid los...

[wordt vervolgd]